چۆن بانگەواز بکەین ؟

ئامۆژگاری بۆ مناصڕان و بانگخوازانی دەوڵەتی ئیسلامی

نووسەر :
مامۆستا ئوسامە تەوحیدی شارەزووری

چۆن بانگەواز بکەین ؟

ئامۆژگاری بۆ مناصڕان و بانگخوازانی دەوڵەتی ئیسلامی

نوسەر :
ماموستا ئوسامە تەوحیدی شارەزووری

الدولة الإسلامية
خلافة على منهاج النبوة

هەرئەوەندە بەس نیە کەعەقیدەت پاک بێت بەڵکو ئەبێت بەڕەوشت وحیکمەتەوە عەقیدەکەت بڵاوبکەیتەوە لەبەکارهێنانی حیکمەت ئەوەیە ڕەچاوی ئاستی تێگەشتنی خەڵکی بکەیت واتا شتێ نەڵێی کەبەسەر عەقیدەکەت بشکێتەوە لەلایەن خەڵکانی ترەووە ببێتە هۆی ئەوەی دووربکەونەوە لەبانگەوازەکە

ئامۆژگاری یەکەم

نەرمونیان بە لەگەڵ موسڵمانان و تەنانەت لەگەڵ موسڵمانە عەوامەکانیش واتا ئەوانەی کەوەک تۆ تێنەگەشتون لەدین وەئەهلی فسق و تاوانن بەنەرم ـی بانگەوازیان بکە تەنانەت گوێ بگرە بۆ ئازارەکانیان بەدەم خەم وکێشەکانیانەوەبە ئەوەندەی ئەتوانیت ئەگەر بەوشەیەکی باشیش بێت قسەیەکی بۆ بکە بەم شێوە هەم پاداشت بۆخۆت مسۆگەر ئەکەیت هەم دڵ ـی ئەو عەوامەش نەرم ئەکەیت تا تۆ بەهەق ببینێت و بێتە سەر عەقیدە ومەنهەجەکەت

وەک پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم ئەفەرموێت : (ولأَنْ أمشيَ مع أخٍ في حاجةٍ؛ أَحَبُّ إليَّ من أن أعتكِفَ في هذا المسجدِ شهرًا) أخرجه الطبراني في ((المعجم الأوسط)) (6026)

ئەگەر لەگەڵ برایەکمدا بچم بۆ جێ بەجێکردنی پێویستیەکی پێم خۆشترە لەوەی مانگێک لەم مزگەوتە نوێژبکەم واتا (مزگەوتی پێغەمبەر خۆی صلى الله عليه وسلم)

ئامۆژگاری دووەم

بەخشندە ولێبوردە بە لەگەڵ برا موسڵمانەکانت وهاوعەقیدەکانت نەک هەڕەشەی مەلەف بڵاوکردنەوە وهەڵەکانی براکەت یان خوشکەکەت بکەیت پەنا بەالله تعالى ئەمە ئەخلاق ـی موسڵمان نیە چونکە موسڵمان هەڵەی یەکتر ئەپۆشن وعوزر بۆ براوخوشکەی یەنێتەوە نەک فەزحی بکات

الله تعالى فەرمان بەپێغەمبەر صلى الله عليه وسلم ئەكات

(**وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ**) **سـورة الحجر آيـة ٨٨**

باڵی بەزەیی و میهرەبانیت بۆ بڕواداران ڕابخە، واتە: لەگەڵیاندا بەسۆزبەو لەخۆیشت نزیکیان بکەوە.

وه ئەفەرموێت (**مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ ۚ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ۖ**) **سـورة الفتح آيـة ٢٩**

موحەممەد -صلى الله عليه وسلم- ڕەوانە كراوو پەیامبەری الله یە ئەو كەسانەش لەگەڵ ئەون و شوێنی ئەو كەوتوون لە بەرامبەر بێ بڕواكانا ئازاو بەهێز وبەزەبرن لە ناو خۆشیاندا میهرەبان و بە سۆزو دڵ نەرمن.

بەڵام بەپێچەوانەوە ئەمڕۆ لەناوخۆماندا كەسانی واهەیـە وا دژایەتی یەكتری ئەكەن وا بەدوای هەڵە عەیبی یەكەوەن وا ئومێدەخوازین برایەک یان خوشـكێكمان هەڵەیـە بكات تا لەناوخەڵكدا شەرمەزراری بكەن ! تاپۆسـتێكی لەسەربـكات !

سوێندتان ئـەیەم بەالله ئێمە لەکوێ ئەو ئایەت وفەرمودانەین ؟ سوێندتان ئەیەم بەالله کوا ڕەوشتی سەلەفـیانەمان ؟ کوا ئەخلاقـی سەلەفیانە و دین وتەقوامان وەک سەلەفی صالح ـمان؟

سەرنجتان ڕائەکێشـم بۆنمونەیەک مونافق لەسەردەم ـی رسول الله صلی الله علیه وسلم هەبوون وە ئەم مونافق ـانە زیانیان بۆدەوڵەتە ئیسلامیـەکەی پێغەمبەر صـلی الله علیه وسلم زۆر زیاتربوو لەزیان ـی کـافران بەڵام لەگەڵ ئەوەشـدا رسول الله صلی الله علیه وسلم تاك تاك ناوی نەئەهێنان بەڵـکو باسی سیفات و پیلانەکانی ئـەکردن بۆئەوەی موسڵمانان چاوکــراوە بن لەپیلانەکانیان بەبێ ئەوەی ناوی هەموو ئەوانە ئاشکرا بـکات بۆ موسڵمانان ونەکەونە پیلان وتەڵەکانیـانەوە وە هەتاکو کوفر و زەندەقەیان دەرنەخستبایە رسول الله مامەڵەی موسـڵمانی لەگەڵ ئەکـردن لە زاهیردا وەناوی نەئەبردن لەناو خەڵـکیدا تەنهـا لەلای حوذەیفە ناوی مونافقەکان ـی باسکردبوو ئەوباسکردنەش بەنهێنی بەحوذەیفەی فەرموو بوو

وەک ابن أبي شيبة (له المصنف به ژماره 37390 - ج ٧ ص ٤٨١) گێڕاوویەتیەوە بەسەنەدەوە ئەفەرموێت : (مات رجل من المنافقين فلم يصل عليه حذيفة ، فقال له عمر : أمن القوم هو ، قال : نعم ، فقال له عمر : بالله منهم أنا ، قال : لا ، ولن أخبر به أحدا بعدك)

پیاوێک لەمونافقەکان مـرد وحوذەیفە نوێژی لەسەر نەکرد ئیمام ـی عمر هات بەحوذەیفەی فەرموو ئایا ئەوکەسەلەمونافقەکان بوو ؟ حوذەیفە فەرمووی بەڵێ ئیمام ـی عمر فەرمووی ئایا بەالله سوێندت ئەیەم من لەمونافقەکانم حوذەیفە فەرمووی نەخـێر وەدوای تۆ لای هیچ کەسـێ تر ئەم زانستە نادرکێنم

وە ئایا پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم بۆ مونافقان ـی نەئەکوشت لەکاتێکدا ئەشی زانی کێ وکێ مونافقە ؟

چونكه خۆی فەرمووی: (لا يَتَحَدَّثُ النَّاسُ أنَّ مُحَمَّدًا يَقْتُلُ أَصْحَابَهُ)أخرجه البخاري (4905)، ومسلم (2584).

بۆئەوەی خەڵک نەڵێت محمد صلى الله عليه وسلم هاوەڵانی خۆی ئەکوژێت .

ئەمە وانەیە زۆری تێدایە بۆئێمە فێرمان ئەکات ڕەچاوی ئاستی تێگەشتنی خەڵک بکەین شێوازی دەعوەکەمان بـــەجۆرێ نەبێت خەڵک بڵێت ئەم مونـــاسڕانە ئاوان وئاوان بەڵــکو ئەبێت شێوازی برایـەتی وزمان نەرمی و لێبوردەی وچاوپۆشــی وحیکمەت و ئەمانەت پارێزی لەبانگەوازەکەتدا ڕەنگـ باتەوە لەناو خۆمان پاشان لەخەڵکــی تردا.

واتـا سەرەتا بانگەوازەکە لەخۆمان ڕەنگی دابێتەوە وەک وتراوە (**كان السلف يدعون الناس إلى الإسلام بأخلاقهم الحميدة قبل أقوالهم**) ســەلەف بانگەوازی خەڵکیان بۆئیســلام ئەکرد بەڕەوشتــی جوانیان پێش قسەکــردنیان

بەڵـێ بانگەوازی تەوحیـد وسونەت وئیمان وسەلەفیــەت وسەرخستنی خیلافەت کــاتێ ئەیـکەین ئەبێت سەرەتا خۆمان کاری پێ بکەین و ڕەنگ باتەوە لەناوخودی خۆمـان بەجۆرێ خەڵک خۆزگەمان پێ بخوازێت بڵێت ئاواتەخوازم منیش یەکـێک بم لەئەوان

نەک بانگەوازەکەت بەجۆرێ بێ خەڵکـانێ بڵێت ئەمانە دەم پیسن

ئەمـانە ئەمانەت ناپارێزن

ئەمــانە لەناوخۆشیاندا یەکگرتوو نیـن

ئەمانە ناوخۆیان دەیان ئاڕاستە و باڵی جیاواز جیاوازن

نەخێر نـــابـێت بەوشێوە بانگەواز بـکرێت خەڵکـ لەم بانگەوازەمان دووربکەوێتەوە

بەڵــکو هەق ڕوون بکەینـەوە بەحیکمەت وبەئەدەب ـی جوان وە هەروشەیەک لەجێگای خۆی دابنرێت بەبێ ئەوەی وشەی جنێو بەکاربهێنرێ

چونکە بانگەواز بەجنێو سەرناکەوێت وە قسەکـان بەجۆرێ بـکرێت خەڵک لەوشتە تێ بگات ودڵی بۆی نەرم بێت

الله تعالى ئەفەرموێت (ادْعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ ۖ وَجَادِلْهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ) [سـورة النحل آيـة ١٢٥]

بانگەواز بـکە بۆڕێگەی الله تعالى بەحیکمەت وئامۆژگاری چاکە وە گفتوگۆیان لەگەڵ بکە بەوشێوەی کەجوانترین وچاکترینە.

وە موسڵمــان کەخاوەن عەقیدەیە پاک بوو ئەبێت زمانیشی پاک بێت لەهەمان کاتدا ئەمانەتی ناوچاتەکان و ئەوقسانەی لەمجلسەکان ئەکـرێت بیپارێزێ بێ ئیزن وەرگرتن قسەی کەس نەقڵ نەکـات بۆکەسـی تر.

ئامۆژگاری سێهەم

شێوازی دەعوەکـردنت لەگەڵ کافران چۆن بێت ؟

بێـگومان بەپێی حاڵەت گۆڕانکاری بەسەر دێت لەکاتێـکدا لەمەیدانی دەعوە وبانگەوازدایت لەگەڵ کافرانێک کەگوێت بۆئەگـرن وە بێ ڕێزی بەدینت ناکەن و بێ ڕێزی نانوێنن ئەبێ بەجۆرێ قسە بۆئەم کافـرانە بکەیت تا دڵیان ڕابکێشیت بۆ ئیسلام وئیمان سەرنج بەن **ئیمام ـ ی بخاری لەصحیحەکەیدا گێڕاویەتیەوە رسول الله صلى الله عليه وسلم** نامەی نارد بۆپاشای ڕۆم بانگەوازی پاشای ڕۆم ـ ی کرد بۆ ئیسلام وبۆی نوسی (**بسم الله الرحمن الرحيم، من محمد عبد الله ورسوله، إلى هرقل عظيم الروم، سلام على من اتبع الهدى...**) بەناوی الله ـ ی بەخشەر وبەبەزەیی ودلۆڤان لەمحمدی کوڕی عبدالله و نێردراوی الله بۆ گـەورەی ڕۆم سەلامی الله لەوکەسەی شوێن هیدایەت ئەکەوێت.

سەرنج بـەن بەوجۆرە ناوی برد کەڕۆمەکان بەگەورەی خۆیانی ئەزانن بەڵام والله ئەمڕۆ موسڵمان هەیە ئەو ئەدەبەی لەگەڵ برا موسڵمانەکەشـی نیە وناویشی لەخۆی ناوە بانگخواز !

پاشـان الله ئەفەرموێت (**وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ..)** **[ســورة العنكبوت آيـة ٤٦]**

ئێوە لەگەڵ کافران ـی ئەهلی کتاب دەمەقاڵێ و مشت و مڕ مەکەن، مەگەر بە جوانترین شێوەو شێواز، واتە: زۆر بە نەرمیی و لەسەرخۆ بەڵگەو دەلیلیان بۆ بێننەوە

واتا کاتێ تۆ بانگەوازی کافرێ ئەکـەیت پێویست ناکات وشەی ڕەق ـی بۆ بەکاربهێنیت پێی بڵێیت بێ ئەقڵ لەکاتێکدا بەڵێ بێ ئەقڵە بەڵام لەبەر ئەوەی دەعوەکەت وەربگرێ وشەیەکی پێ ناڵێیت کە دەعوەکەت وەرنەگـرێ بەڵـکو وەک خەمخۆرێکـ قسەی بۆئەکەیت

ئەی چــی کاتێ دروســتە زمان ــی توندیان لەگەڵ بەکاربهێنین ؟

الله ئەفەرموێت : (إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ ۖ)[سورة العنكبوت :٤٦]

ئەوانەیان نەبێ ستەمیان کردوە بەسەر کێشیی و عینادن وهەق وەرناگرن، ئەوە ئێوەش دەتوانن بە توندوتیژیی و سەختگیرانە ڕەفتاریان لەگەڵ بکەن

بۆنمـونە سەران ــی کوفر وبانگخوازانی کـوفر یان دەروێشە عینادەکانیان کەهیچ ئومێدێ نیە دڵیان نەرم بێت بەڵکوو سەنگەریـان گرتوە بۆلەناوبردنی دین ودەعوەکەت لەم کاتەدا توندی ئەنوێین بەرامــبەریان.

بەڵام ئایا جائیزە جنێویان پێ بـەین ؟

ئێمە ئەبێت دووشت لێک جیابکەینەوە وەسف لەگەڵ جنێو جیاوازە بـۆنـمونە پێیان بڵێی جاهیل و ئەحمەق و درۆزن و نەفـام ... هتد ئەمانە جنێو نیـە بەموتڵەق ـی ئەوترێ بەهەرکەسێکیان کەئەو وەسفانەی تێدابێت بەڵام جنێودان بەم جۆرە کافرانە کەبانگخوازی کوفرن وئەهلی عینادن وەئومێدنەمـاوە بۆ بون بەموسلمان بونیان وەستەمکــارن و سنوریان بەزاندوە ئەوا جنێودان پێیان ئەگەڕێتەوە بۆسەر مەسڵەحەت چونکــە لەئەسـڵدا جنێودان جائیزنیـە لەبەر فەرموودەی (**ليسَ المؤمنُ بالطَّعَّانِ ولا اللَّعَّانِ ولا الفاحشِ ولا البَذيءِ**) أخرجه الترمذي (1977)

مرۆڤـی باوەڕداری کامڵ تانەوتەشـەر نایات وە نەفرەتکار نیـە وەزمان شڕ ودەم شڕ وگوفتار وکردار ناشرین نـیە .

بەڵام لەهەندێ حاڵەت کەپێویست بکات بۆئەوەی موسـڵمان سەرشۆڕنەبـێت وبەعیزەت دەربکەوێت وە ببێتەهۆی سەرشۆڕکردن وشـکاندنەوەی ئەوکەسـەی کەستەمکـارە وبانگـخوازە بۆ نەفامیــەت وەئومێدی خێری لێ ناکــرێت ودەست پێشخەری کردوە لەستەمکـاری ئەوا لەوکاتـەدا جنێویان پێ ئەدرێت وشەرعیــە

شێخ ـی ئیسـلام ابن تیمیە لە مجموع الفتاوی"لە بەرگـی (3/ 252)- ئەفەرموێت : { **والله تعالى يقول: {وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ** **} [العنكبوت: 46]**

الله تعالـى فەرموویەتی ئێوە لەگەڵ ئەهلی کتاب دەمەقاڵێ و مشت و مڕ مەکەن، بەتایبەتی ئەوانەیان دڵیان پێوەیە باوەڕ بێنن، مەگەر بە جوانترین شێوەو شێواز، واتە: زۆر بە نەرمیی و لەسەرخۆ بەڵگەو دەلیلیان بۆ بێننەوە ئەوانەیان نەبێ ستەمیان کرد بەسەر

کێشیی و عینادی، ئەوە ئێوەش دەتوانن بە توندوتیژیی و سەختگیرانە ڕەفتاریان لەگەڵ بکەن

پاشـان شێخ ئەفەرموێت : (فمتى ظَلَمَ المخاطَبُ؛ لم نكن مأمورين أن نجيبه بالتي هي أحسن) هەرکـاتێ کەسـی بەرامبەر ستەمـ ی کرد ئێمە فەرمانمان پێنەکـراوە وەڵامی بەینەوە بەجوانترین شێواز بەڵـکو **ئەبوبـکری صديق** لەوەڵامـی عروەی کوڕی مەسعود کاتێ بێ ڕێزی کرد بەپێغەمبەر وهاوەڵان ئەبو بکر پێی فەرموو (پارچەی سەرەوەی دامێنی لات بمژە) ئایا ئێمـە وازئەهێنین لەپێغەمبەر صلى الله عليه وسلم وازی لێ ئەهێنین ؟!

وە ئـەفەرموێت لە "مجموع الفتاوى" (4/ 109) " فالظالم ليس علينا أن نجادله بالتي هي أحسن" وأما غير الظالم، فقد قال الله تعالى: { ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ } **[النحل: 125].**

بۆکەسـی ستەمـکار فەرمانمان پێنەکـراوە بەجوانترین شێوە گفتوگۆی بکەین بەڵام کەسێ ستەمکارنـیە(دەست درێژکارنیـە) الله فەرموویـەتی بانگەواز بـکە بۆ ڕێگای الله تعالی بەدانایی و ئامۆژگاری شیرین و جوان وە بەباشترین شێوە گفتوگۆیان لەگەڵ بـکە .

کەواتـا وەک وتراوە (لکل مقام مقال) بۆ هەر شوێنێک قسەیەک بڵێ کە گونجاو بێت بۆئەوجێـگایە واتــا شتەکان تێکەڵ نەکـرێت هەرشتەو لەجێگای خۆی دابنرێت وەک جولەکە ئاسانەبین کەالله لەبارەیانەوە ئەفەرموێت (يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ)[**سـورة النسـاء آيـة ٤٦**] کە گوتارو فەرموودەی الله لەجێی خۆی ئەگۆڕن و مەبەستەکانی هەڵ دەگێڕنەوە هەربابەتێــک بۆشوێن وجێگای تایبەت بەخۆی ئەبێت باس بکرێت وبوترێ .

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ